

Мельник В.С., Горзов В.В., Горзов С.С., Халак Р.О.,
Мельник С.В.

Оцінка рівня гігієни порожнини рота та стану тканин пародонту у лікарів-інтернів

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
м. Ужгород, Україна

Melnyk V.S., Gorzov V.V., Gorzov S.S., Halak R.O.,
Melnyk S.V.

Evaluation of the level of oral hygiene and the condition of periodontal tissues in dental interns

Uzhhorod National University, Uzhhorod,
Ukraine

volodymyr.melnyk@uzhnu.edu.ua

Вступ

Карієс зубів та захворювання пародонту широко поширені серед населення [1–3]. Найважливішу роль у розвитку стоматологічних захворювань відіграють мікроорганізми [4; 5]. У порожнині рота та в організмі людини у цілому, згідно з останніми дослідженнями, мікроорганізми існують у вигляді біоплівки. Біоплівка – високоорганізована, збалансована спільнота мікроорганізмів, яка взаємодіє між собою [6; 7].

Характер їжі, що вживається (частота вживання вуглеводвмісної їжі, консистенція продуктів), також уважається одним з етіологічних чинників розвитку стоматологічних захворювань [8; 9], але першорядним є біоплівка [9]. Тому гігієна порожнини рота, навчання їй та підтримка – запорука стоматологічного здоров'я [10–12].

Формування мотивації у пацієнтів до раціонального гігієнічного догляду за ротовою порожниною – найважливіша мета профілактичних заходів, без якої неможливо отримати позитивний результат [13–16]. Для створення мотивації у пацієнтів необхідні знання, а також розуміння негативних наслідків звернення до свого здоров'я, зокрема стоматологічного [17]. Максимальний обсяг інформації у цій галузі мають студенти стоматологічних вишів, клінічні інтерни стоматологічних кафедр та лікарі-стоматологи, що дає змогу вважати їх найбільш мотивованою групою пацієнтів.

У 2020 р. на кафедрі дитячої стоматології було проведено дослідження, спрямоване на визначення гігієнічного стану ротової порожнини серед студентів стоматологічного факультету (3–5-й курси). Частина учасників обстеження нині є інтернами кафедри стоматології післядипломної освіти.

Мета дослідження: оцінка рівня гігієни ротової порожнини інтернів на підставі визначення гігієнічних індексів, а також порівняння отриманих даних із результатами раніше проведеного дослідження.

Для досягнення мети дослідження поставлено такі завдання:

1) на підставі анкетування визначити ставлення до гігієнічного догляду, частоту звертання по стоматологічну допомогу;

2) провести огляд порожнини рота та дати оцінку рівня гігієнічного догляду за порожниною рота інтернів на підставі значень індексу ефективності гігієни порожнини рота РНР;

3) дати оцінку стану тканин пародонту на підставі індексів РМА та Мюлеманна;

4) виявити динаміку гігієнічного стану у процесі накопичення знань та навичок у галузі гігієнічного догляду за порожниною рота під час порівняння результатів даного дослідження з даними, отриманими у 2020 р.

Матеріал та методи дослідження

Дослідження проводилося на базі кафедри дитячої стоматології Ужгородського національного університету. Було обстежено 46 осіб – інтернів-стоматологів віком від 21 до 25 років; із них 34 жінки (74,0%) та 12 чоловіків (26,0%). В анкетуванні взяла участь 71 особа.

У процесі дослідження проводилося анонімне анкетування, що включало питання гігієнічного догляду за порожниною рота, характеру харчування, а також наявності кровоточивості ясен. Після заповнення анкети проводилося визначення рівня гігієни ротової порожнини. Визначалися такі показники:

– Індекс ефективності гігієни порожнини рота РНР (Podshadley, Haley; 1968); для ідентифікації зубного нальоту використовувалися таблетки TePe PlaqSearch;

– Індекс РМА (Masser і модифікований Parma; 1960); для виявлення запалення у тканинах пародонту застосовувався розчин Шиллера – Писарева (Колор-тест № 1 «Владмива»);

– Індекс кровоточивості Мюлемана – Круелла (Muhlemann – Cowell, 1971);

– Флосінг міжзубних проміжків із виявленням кровоточивості, запаху та залишків їжі (Oral-B Pro-Expert).

Дані заносилися в анкети.

Статистична обробка даних виконувалася на персональному комп'ютері за допомогою ліцензованого програмного забезпечення для операційної системи Windows та стандартного програмного пакету Statsoft. Inc STATISTICA 6.0 2300 East 14th Street Tulsa, OK 74104, США. Достовірність результатів проаналізовано за t-критерієм Стьюдента [18].

Результати дослідження та їх обговорення

1. Оцінка гігієнічного стану.

Серед інтернів 37 осіб (80,4%) мають добрий/відмінний рівень гігієни ($Php \leq 0,6$). У цій групі правил гігієни дотримуються 30 осіб (81,1%), не завжди дотримуються сім осіб (18,9%). 34 представники цієї групи (91,9%) чистять зуби два рази на день, троє (8,1%) – після кожного прийому їжі. У половини (17 осіб, 45,9%) чистка зубів займає три хвилини, п'ять хвилин чистять дев'ять обстежуваних (24,3%), 11 (29,7%) – приділяють гігієні ротової порожнини по дві хвилини. У дев'яти осіб виявлено задовільний рівень гігієни ($Php > 0,6$). Правила гігієни завжди дотримуються шість інтернів у цій групі (66,9%), три інтерни (33,3%) не завжди повноцінно чистять зуби. Більшість обстежуваних із задовільним рівнем гігієни (88,9%) чистить зуби два рази на день, одна особа (11,1%) – після кожного прийому їжі. У чотирьох осіб (44,4%) чистка зубів займає п'ять хвилин, троє з них перебувають на ортодонтичному лікуванні; один інтерн (11,1%) відзначив чистку зубів протягом однієї хвилини і один – протягом двох, трихвилинного протоколу дотримуються три особи (33,3%). Осіб із незадовільною гігієною порожнини рота ($Php > 1,6$) виявлено не було.

2. Оцінка стану тканин пародонту.

Відсутність запального процесу у тканинах пародонту ($РМА=0$) в обстеженій групі відзначалася у 33 осіб (71,7%). Усі представники цієї групи використовують додаткові засоби гігієни: флоси – 29 обстежених (87,9%), іригатор – 10 учасників дослідження (30,3%). Професійну гігієну порожнини рота проводять за потребою близько половини оглянутих у цій групі – 15 осіб (45,5%), 12 (36,4%) – два рази на рік, шість осіб (18,2%) – один раз на рік. Легкий гінгівіт ($РМА$ становить 0–30%) був виявлений у 13 осіб (28,3%). У цій групі обстежених флоси не застосовують дві особи (15,4%). Іригатор не використовують дев'ять осіб (69,2%). Шестеро обстежуваних (46,2%) два рази на рік проводять професійну гігієну, троє (23,1%) – один раз на рік та чотири інтерни (30,8%) – за потребою. Середнього та важкого гінгівіту ($РМА > 30\%$) в інтернів виявлено не було. Оцінюючи Індекс Мюлеманна, кровоточивості немає у 30 обстежуваних (65,2%). У цій групі флосами користуються 26 осіб (86,7%), дев'ять

осіб (30%) під час проведення гігієни порожнини рота використовують іригатор. 21 людина (70,0%) чистить зуби стандартним методом, сім (23,0%) – методом Bass, тоді як чотири інтерни (6,7%) використовують електричну зубну щітку. Кровоточивість ($Muhlemann > 0$) була виявлена у 16 інтернів (34,8%), незважаючи на використання флосів (14 осіб – 87,5%) і навіть іригаторів (5 осіб – 31,2%). Серед методик чищення більшість використовує стандартну щітку – 11 осіб (68,8%), електричною зубною щіткою у цій групі чистять троє (18,8%).

У інтернів під час обстеження було проведено флосінг: під час його виконання залишки їжі були виявлені у восьми осіб (17,4%), кровоточивість – у шістьох (13,3%), запах – у чотирьох (8,7%) обстежуваних. Серед усіх обстежуваних використовують іригатори щоденної гігієни 14 інтернів (30,4%), тоді як флосом користуються 40 осіб (87%). Звертаються до стоматологів два рази на рік 27 інтернів (57,0%), 16 (36,0%) – за потребою, троє (7,0%) – один раз на рік.

Перспективи подальших досліджень полягають у подальшому комплексному вивченні, дослідженні та впровадженні у повсякденну практику стоматологів, учителів та батьків соціально-педагогічного завдання – формування стоматологічної культури серед усіх верств населення, особливо дитячого, які призводять до зниження стоматологічних захворювань.

Висновки

За даними дослідження 2020 р. (доц. Л.Ф. Горзов, доц. В.С. Мельник), хороший рівень гігієни порожнини рота спостерігався у 17,0% студентів 3-го курсу, тоді як на 4-му та 5-му курсах ця цифра становила відповідно 5,0% та 3,0%. На момент проведення огляду в інтернів («дорослих» учасників дослідження 2020 р.) відсоток обстежуваних із відмінною та гарною гігієною збігся і становив 80,0%, із чого можна зробити висновок, що під час навчання на факультеті збільшується мотивація та накопичуються навички гігієнічного догляду за ротовою порожниною, і, отже, на післядипломній освіті у лікарів-інтернів спостерігається поліпшення рівня гігієни ротової порожнини.

У групі із задовільною гігієною порожнини рота більше відсотка осіб, які нерегулярно дотримуються правил гігієни; також у цю групу потрапили інтерни, що знаходяться на ортодонтичному лікуванні. Незадовільної гігієни серед інтернів-стоматологів виявлено не було.

Під час обробки даних дослідження між індексами $РМА/Muhlemann$ встановлено прямий сильний достовірний зв'язок ($r=0,8$).

Серед інтернів легкий гінгівіт виявили у 13 осіб (28,3%), кровоточивість Мельник – у 16 осіб (34,8%). Достовірного зв'язку між застосуванням додаткових засобів гігієни: флосами і іригаторами та індексами $РМА$, $Muhlemann$ виявлено не було.

Література

1. Мазур ІП, Вахненко ОМ. Сторіччя української стоматології: здобутки та сучасні виклики. Українські медичні вісті. 2020; 1: 70–76.
2. Возний ОВ, Германчук СМ, Струк ВІ, Біда ВІ, Погоріла АВ. Стан і перспективи розвитку стоматологічної допомоги населенню України. Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. 2019; 2: 228–234.
3. Дудник СВ, Кошеля ІІ. Тенденції стану здоров'я населення України. Україна. Здоров'я нації. 2016; 4(40): 27–31.
4. Янчук АО, Скиба ВЯ, Катеринчук ІП. Епідеміологічні дослідження та моніторинг стоматологічної захворюваності у дітей України. Світ медицини та біології. 2019; 2(68): 154–8.
5. Попович ЗБ, Рожко ММ, Чубій ІЗ, Кукурудз НІ. Екологія та стоматологічне здоров'я населення України: причинно-наслідковий зв'язок. Сучасна стоматологія. 2022; 1–2: 42–6. DOI: 10.33295/1992-576X-2022-1-2-4268.
6. Авдєєв ОВ, Бойків АВ, Древніцька РО. Сучасні напрямки лікування та профілактики карієсу зубів. Вісник наукових досліджень. 2019; 4: 26–32. DOI: <https://doi.org/10.11603/2415-8798.2018.4.9786>.
7. Пішкковці А.-ММ, Палко АІ, Рогач ІМ. Наукове обґрунтування нових підходів до первинної, вторинної та третинної профілактики стоматологічних захворювань населення Закарпатської області Україна. Здоров'я нації. 2020; 3(60): 96–100.
8. Razmpoosh E, Abdollahi S, Salehi Abargouei A. The Relationship of Nutrition Components and Life Style to Dental Caries. A Review Article. JNFS. 2018 Aug; 3(3): 167–74.
9. Каськова ЛФ. Профілактика стоматологічних захворювань. Полтава: 2018. 403 с.
10. Педоренко ГМ. Формування навичок здорового способу життя підлітків. 2022. С. 2–17. <https://nenc.gov.ua/education/wp-content/uploads/2022/10/Pedorenko.pdf>
11. Даниленко АВ. До питання про формування у підлітків мотивації до здорового способу життя. Соціальна робота в громаді: сучасні виклики та перспективи розвитку. Дніпро : ДНУ імені Олеся Гончара; 2023. 288 с.
12. Спіріна ТП. Формування мотивації до здорового способу життя у підлітків як соціально-педагогічна проблема. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. 2012: 193–201. http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2012_22%288%29_26
13. Жданова ОВ, Слабкий ГО, Потокій НІ. Концептуальні підходи до забезпечення здорового способу життя студентської молоді. Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. 2020; 2(84): 4–9.
14. Ждан ВМ, Слабкий ГО, Жданова ОВ. Самооцінка студентської молоддю стану особистого здоров'я та характеристика їхніх звернень за медичною допомогою. Світ медицини та біології. 2019; 4(70): 71–75.
15. Слабкий ГО, Жданова ОВ. До питання формування у студентської молоді відповідального ставлення до особистого здоров'я. The uniti of science. 2020: 142–144.
16. Жданова ОВ, Слабкий ГО, Свадебка ОО. Причини безвідповідального ставлення студентів до особистого здоров'я та шляхи вирішення проблеми. Actual trends of modern scientific research : The 1 st International scientific and practical conference (July 19–21, 2020). MDPC Publishing, Munich, Germany. 2020; P. 86–90.
17. Isiekwe GI, Aikins AA. Self-perception of dental appearance and aesthetics in a student population. Int Orthodontics. 2019 Jun; 17(3): 506–12. DOI: 10.1016/j.ortho.2019.06.010.
18. Автомонів МЮ. Математична обробка та аналіз медико-біологічних даних. 2-е вид. Київ: Медінформ; 2018. 579 с.

References

1. Mazur IP, Vakhnenko M. Storichchia ukrainiskoi stomatolohii: zdobutky ta suchasni vyklyky. [The century of Ukrainian dentistry: achievements and current challenges]. Ukrainiski medychni visti – Ukrainian Medical News. 2020. 1(84), 70–6 [in Ukrainian].
2. Voznij OV, Germanchuk SM, Struk VI, Bida VI, Pogorila AV. Stan i perspektivi rozvitku stomatologichnoyi dopomogi naseleennyu Ukrayini. Aktualni pytannya farmacevtychnoyi i medychnoyi nauky ta praktyky. [The state and prospects for the development of dental care for the population of Ukraine. Current issues of pharmaceutical and medical science and practice]. 2, 228–234 [in Ukrainian].
3. Dudnyk SV, Koshelia II. Tendentsii stanu zdorovia naseleennia Ukrainy. Trends in the state of health of the population of Ukraine. Zdorovia natsii. 2016. (40): 27–31 [in Ukrainian].
4. Yanchuk AO, Skyba VIa, Katerynchuk IP. Epidemiolohichni doslidzhennia ta monitorynh stomatolohichnoi zakhvoriuvanosti u ditei Ukrainy. Epidemiological studies and monitoring of dental morbidity in children of Ukraine. Svit medytsyny ta biolohii 2019. 2(68):154–8. [in Ukrainian].
5. Popovych ZB, Rozhko MM, Chubii IZ, Kukurudz NI. Ekolohiia ta stomatolohichne zdorovia naseleennia Ukrainy: prychnynno-naslidkovyi zviazok. Ecology and dental health of the population of Ukraine: cause and effect relationship. Suchasna stomatolohiia. 2022. 1–2: 42–6. [in Ukrainian].
6. Avdieiev OV, Boikiv AB, Drevnitska RO. Suchasni napriamky likuvannia ta profilaktyky kariiesu zubiv. Visnyk naukovykh doslidzhen, [Modern directions of treatment and prevention of dental caries]. Herald of scientific research. 2019. 4: 26–32. [In Ukrainian].
7. Pishkovtsi A.-MM, Palko AI, Rohach IM. Naukove obgruntuvannia novykh pidkhodiv do pervynnoi, vtorynnoi ta tretynnoi profilaktyky stomatolohichnykh zakhvoriuvan naseleennia zakarpatskoi oblasti Ukraina. Scientific substantiation of new approaches to primary, secondary and tertiary prevention of dental diseases of the population of Zakarpattia region .Zdorovia natsii. 2020. № 3 (60) st. 96–100. [in Ukrainian].
8. Razmpoosh E, Abdollahi S, Salehi Abargouei A. The Relationship of Nutrition Components and Life Style to Dental Caries. A Review Article. JNFS. 2018 Aug; 3(3): 167–74.
9. Kaskova LF. Profilaktyka stomatolohichnykh zakhvoriuvan [Prevention of dental diseases]. Poltava: 2018. 403 p. [in Ukrainian].

10. Pedorenko HM. Formuvannya navychok zdorovoho sposobu zhyttya pidlitkiv. [Formation of healthy lifestyle skills of teenagers]. 2022. P. 2–17 Available at: <https://nenc.gov.ua/education/wp-content/uploads/2022/10/Pedorenko.pdf> [in Ukrainian].
11. Danilenko AV. Do pytannya pro formuvannya u pidlitkiv motyvatsiyi do zdorovoho sposobu zhyttya. [To the question of the formation of teenagers' motivation for a healthy lifestyle]. In: Sotsial'na robota v hromadi: suchasni vyklyky ta perspektyvy rozvytku; 2023 [in Ukrainian].
12. Spirina TP. Formuvannya motyvatsiyi do zdorovoho sposobu zhyttya u pidlitkiv yak sotsial'no-pedahohichna problema. [Formation of motivation for a healthy lifestyle in teenagers as a socio-pedagogical problem]. Visnyk Luhans'koho natsional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. 2012. 193–201. [in Ukrainian]. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2012_22%288%29_26 (in Ukrainian).
13. Zhdanova OV, Slabkiy GO, Potokiy NY. Kontseptual'ni pidkhodi do zabezpechennya zdorovoho sposobu zhyttya studentiv'koi molodi. Conceptual approaches to ensuring a healthy lifestyle of student youth. Visnik sotsial'noi gigiyeni ta organizatsii okhoroni zdorov'ya Ukraini; 2020. 2(84): 4–9. [In Ukrainian].
14. Zhdan VM, Slabkiy GO, Zhdanova OV. Samoosinka studentiv'koyu moloddyu stanu osobistogo zdorov'ya ta kharakteristika ikh zvernenn' za medichnoyu dopomogoyu. Student self-assessment of the state of personal health and characteristics of their requests for medical help. Svit meditsini ta biologii. 2019. 4(70): 71–75. [In Ukrainian].
15. Slabkiy GO, Zhdanova OV. Do pytannya formuvannya u studentiv'koi molodi vidpovidal'nogo stavlennya do osobistogo zdorov'ya. The unit of science. 2020. s. 142–144. [In Ukrainian].
16. Zhdanova OV, Slabkiy HO, Svadeba OO. Prychyny bezvidpovidal'nogo stavlennia studentiv do osobistogo zdorovia ta shliakhy vyrishennia problemy. Reasons for students' irresponsible attitude to personal health and ways to solve the problem. 2020. 86–90. [In Ukrainian].
17. Isiekwe GI, Aikins AA. Self-perception of dental appearance and aesthetics in a student population. Int Orthodontics. 2019 Jun; 17(3): 506–12. DOI: 10.1016/j.ortho.2019.06.010.
18. Avtomoniv MYu. Matematychna obrobka ta analiz medyko-biologichnykh danykh. [Mathematical processing and analysis of medical and biological data]. Kyiv: Medinform; 2018. 579 s. [In Ukrainian].

Мета: оцінка рівня гігієни ротової порожнини інтернів на підставі визначення гігієнічних індексів, а також порівняння отриманих даних із результатами раніше проведеного дослідження.

Матеріал та методи. Було обстежено 46 осіб – інтернів-стоматологів віком від 21 до 25 років; із них 34 жінки (74,0%) та 12 чоловіків (26,0%). В анкетуванні взяла участь 71 особа.

Результати дослідження. Серед інтернів 37 осіб (80,4%) мають добрий/відмінний рівень гігієни ($\text{Php} \leq 0,6$). У цій групі правил гігієни дотримуються 30 осіб (81,1%), не завжди дотримуються сім осіб (18,9%). 34 представники цієї групи (91,9%) чистять зуби два рази на день, троє (8,1%) – після кожного прийому їжі. У половини (17 осіб, 45,9%) чистка зубів займає три хвилини, п'ять хвилин чистять дев'ять обстежуваних (24,3%), 11 (29,7%) – приділяють гігієні ротової порожнини по дві хвилини. У дев'яти осіб виявлено задовільний рівень гігієни ($\text{Php} > 0,6$). Правил гігієни завжди дотримуються шість інтернів у цій групі (66,9%), три інтерни (33,3%) не завжди повноцінно чистять зуби. Більшість обстежуваних із задовільним рівнем гігієни (88,9%) чистять зуби два рази на день, одна особа (11,1%) – після кожного прийому їжі. У чотирьох осіб (44,4%) чистка зубів займає п'ять хвилин, троє з них перебувають на ортодонтчному лікуванні; один інтерн (11,1%) відзначив чистку зубів протягом однієї хвилини і один – протягом двох, трихвилинного протоколу дотримуються три особи (33,3%). Осіб із незадовільною гігієною порожнини рота ($\text{Php} > 1,6$) виявлено не було. Відсутність запального процесу у тканинах пародонту ($\text{РМА} = 0$) в обстеженій групі відзначалося у 33 осіб (71,7%). Усі представники цієї групи використовують додаткові засоби гігієни: флоси – 29 обстежених (87,9%), іригатор – 10 учасників дослідження (30,3%). Професійну гігієну порожнини рота проводять за потребою близько половини оглянутих у цій групі – 15 осіб (45,5%), 12 (36,4%) – два рази на рік, шість осіб (18,2%) – один раз на рік. Легкий гінгівіт (РМА становить 0–30%) був виявлений у 13 осіб (28,3%). У цій групі обстежених флоси не застосовують дві особи (15,4%). Іригатор не використовують дев'ять осіб (69,2%). Шестеро обстежуваних (46,2%) два рази на рік проводять професійну гігієну, троє (23,1%) – один раз на рік та чотири інтерни (30,8%) – за потребою. Середнього та важкого гінгівіту ($\text{РМА} > 30\%$) в інтернів виявлено не було. Оцінюючи індекс Мюлеманна, кровоточивості немає у 30 обстежуваних (65,2%). У цій групі флосами користуються 26 осіб (86,7%), дев'ять осіб (30,0%) під час проведення гігієни порожнини рота використовують іригатор. 21 людина (70%) чистить зуби стандартним методом, сім (23,0%) – методом Bass, тоді як чотири інтерни (6,7%) використовують електричну зубну щітку. Кровоточивість ($\text{Muhlemann} > 0$) була виявлена у 16 інтернів (34,8%), незважаючи на використання флосів (14 осіб – 87,5%) і навіть іригаторів (5 осіб – 31,2%). Серед методик чищення більшість використовує стандартну щітку – 11 осіб (68,8%), електричною зубною щіткою у цій групі чистять троє (18,8%).

Висновки. За даними дослідження 2020 р., хороший рівень гігієни спостерігався у 17,0% студентів 3-го курсу, тоді як на 4-му та 5-му курсах ця цифра становила відповідно 5,0% та 3,0%. На момент проведення огляду в інтернів («дорослих» учасників дослідження 2020 р.) відсоток обстежуваних із відмінною та гарною гігієною збігся і становив 80,0%. У групі із задовільною гігієною порожнини рота більше відсотка осіб, які нерегулярно дотримуються правил гігієни; також у цю групу потрапили інтерни, що знаходяться на ортодонтчному лікуванні. Незадовільної гігієни серед інтернів-стоматологів виявлено не було. Серед інтернів легкий гінгівіт виявили у 13 осіб (28,3%), кровоточивість – у 16 осіб (34,8%). Достовірною зв'язку між застосуванням додаткових засобів гігієни: флосами і іригаторами та індексами РМА, Muhlemann виявлено не було.

Ключові слова: рівень гігієни ротової порожнини, індекси гігієни порожнини рота, інтерни, ефективність засобів гігієни.

Objective: Evaluation of the level of oral hygiene of interns based on the determination of hygienic indices, as well as a comparison of the obtained data with the results of a previously conducted study.

Material and methods. 46 dental interns aged 21 to 25 were examined; of them, 34 are women (74,0%) and 12 are men (26,0%). 71 people took part in the survey.

Research results. Among the interns, 37 people (80.4%) have a good/excellent level of hygiene ($Php \leq 0.6$). In this group, 30 people (81.1%) follow hygiene rules, 7 people (18,9%) do not always follow them. 34 representatives of this group (91,9%) brush their teeth twice a day, three (8,1%) – after every meal. Half of them (17 people – 45,9%) brush their teeth for three minutes, 9 examinees (24,3%) brush five minutes, 11 (29,7%) spend two minutes on oral hygiene. A satisfactory level of hygiene ($Php > 0.6$) was found in 9 people. Hygiene rules are always followed by 6 interns in this group (66,9%), 3 interns (33,3%) do not always clean their teeth thoroughly. The majority of respondents with a satisfactory level of hygiene (88,9%) brush their teeth twice a day, 1 person (11,1%) – after every meal. 4 people (44,4%) take five minutes to brush their teeth, three of them are undergoing orthodontic treatment; 1 intern (11,1%) noted brushing his teeth for one minute and one for two, 3 people (33,3%) followed the three-minute protocol. No persons with unsatisfactory oral hygiene ($Php > 1.6$) were found. The absence of an inflammatory process in the periodontal tissues ($PMA = 0$) in the examined group was noted in 33 people (71,7%). All representatives of this group use additional hygiene products: floss – 29 examined (87,9%), irrigator – 10 study participants (30,3%). Professional oral hygiene is carried out as needed by about half of the examined in this group – 15 people (45,5%), 12 (36,4%) – twice a year, 6 people (18,2%) – once a year. Mild gingivitis (RMA is 0-30,0%) was found in 13 people (28,3%). In this group of examinees, 2 people (15,4%) do not use floss. 9 people (69,2%) do not use the irrigator. Six examinees (46,2%) conduct professional hygiene twice a year, three (23,1%) – once a year, and 4 interns (30,8%) – as needed. Moderate and severe gingivitis ($RMA > 30\%$) was not detected in the interns. Evaluating the Mühlemann index, there was no bleeding in 30 subjects (65,2%). In this group, 26 people (86,7%) use floss, 9 people (30,0%) use an irrigator during oral hygiene. 21 people (70,0%) brush their teeth with the standard method, 7 (23,0%) with the Bass method, while four interns (6,7%) use an electric toothbrush. Bleeding ($Muhlemann > 0$) was detected in 16 interns (34,8%), despite the use of floss (14 people – 87,5%) and even irrigators (5 people – 31,2%). Among the cleaning methods, the majority uses the standard one – 11 people (68,8%), three (18,8%) in this group clean with an electric toothbrush.

Conclusions. According to the 2020 study, a good level of hygiene was observed in 17% of students in the 3rd year, while in the 4th and 5th years this figure was 5,0% and 3,0%, respectively. At the time of the examination of the interns ("adult" participants of the 2020 study), the percentage of examinees with excellent and good hygiene coincided and amounted to 80%. In the group with satisfactory oral hygiene, there is a higher percentage of people who irregularly follow hygiene rules; this group also included interns undergoing orthodontic treatment. Unsatisfactory hygiene among dental interns was not found. Among the interns, mild gingivitis was found in 13 people (28,3%), bleeding in 16 people (34,8%). There was no significant relationship between the use of additional hygiene products: floss and irrigators and PMA, Muhlemann indices.

Key words: oral hygiene level, oral hygiene indices, internals, effectiveness of hygiene products.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflict of interest: absent.

Відомості про авторів

Мельник Володимир Семенович – кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри дитячої стоматології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; вул. Капітульна, 21/1, м. Ужгород, Україна, 88000.
volodymyr.melnyk@uzhnu.edu.ua, ORCID ID 0000-0001-6256-5355

Горзов Віталія Володимирівна – старший викладач кафедри дитячої стоматології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; вул. Університетська, 16-А, м. Ужгород, Україна, 88000.
vitaliya.horzov@uzhnu.edu.ua, ORCID ID 0009-0001-6330-4891

Горзов Семен Степанович – старший викладач кафедри дитячої стоматології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; вул. Університетська, 16-А, м. Ужгород, Україна, 88000.
semen.horzov@uzhnu.edu.ua, ORCID ID 0000-0002-9332-8106

Халак Роман Олегович – старший викладач кафедри дитячої стоматології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; вул. Університетська, 16-А, м. Ужгород, Україна, 88000.
roman.khalak@uzhnu.edu.ua, ORCID ID 0009-0002-7985-8968

Мельник Софія Володимирівна – аспірант кафедри терапевтичної стоматології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; вул. Університетська, 16-А, м. Ужгород, Україна, 88000.
szofia.melnyk@gmail.com, ORCID ID 0000-0002-9016-3254

Стаття надійшла до редакції 22.01.2024

Дата першого рішення 30.01.2024

Стаття подана до друку 01.03.2024